

SCI-CONF.COM.UA

PERSPECTIVES OF CONTEMPORARY SCIENCE: THEORY AND PRACTICE

**PROCEEDINGS OF IV INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 26-28, 2024**

**LVIV
2024**

PERSPECTIVES OF CONTEMPORARY SCIENCE: THEORY AND PRACTICE

Proceedings of IV International Scientific and Practical Conference

Lviv, Ukraine

26-28 May 2024

Lviv, Ukraine

2024

UDC 001.1

The 4th International scientific and practical conference “Perspectives of contemporary science: theory and practice” (May 26-28, 2024) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2024. 1983 p.

ISBN 978-966-8219-88-7

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Perspectives of contemporary science: theory and practice. Proceedings of the 4th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Lviv, Ukraine. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/iv-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-perspectives-of-contemporary-science-theory-and-practice-26-28-05-2024-lviv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytsky M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: lviv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 Authors of the articles

АДМІНІСТРАТИВНА ЮСТИЦІЯ ФРАНЦІЇ

Волік Вячеслав Вікторович

д.ю.н., професор кафедри права

Маріупольського державного університету

Кутьїна Дар'я Олексіївна

Студентка

Маріупольського державного університету

м. Київ, Україна

Вступ. / Introductions. Адміністративна юстиція Франції є ключовим елементом французької правової системи, яка відіграє визначну роль у забезпеченні ефективного функціонування державного апарату та захисту прав громадян в адміністративних справах. Ця галузь права виникла внаслідок історичного розвитку та постійних потреб у забезпеченні контролю за діяльністю органів влади.

Адміністративна юстиція Франції відрізняється своєрідністю та специфічними особливостями порівняно з іншими галузями права. Вона має свої власні судові органи, процедури та принципи, які регулюють відносини між державними органами та приватними особами, а також між самими державними органами.

Мета роботи. / Aim. Метою роботи є: дослідити систему адміністративної юстиції Франції та її місце в правовій системі країни; проаналізувати принципи та інститути адміністративного судочинства Франції; вивчити процесуальні особливості адміністративного судочинства Франції; розглянути роль адміністративної юстиції у захисті прав людини та верховенства права у Франції.

Матеріали та методи./Materials and methods. Використання офіційних правових документів, таких як конституція, закони, постанови уряду та судова практика для розуміння основних принципів та нормативних вимог, які регулюють адміністративну юстицію Франції. Аналіз наукової літератури, монографій, статей, дисертацій та інших джерел з метою збільшення розуміння

історії, розвитку та сучасного стану адміністративної юстиції у Франції. Проведення спеціальних досліджень з метою вивчення конкретних аспектів функціонування адміністративної юстиції, таких як процеси прийняття рішень, взаємодія сторін у судових процесах тощо.

Результати та обговорення./Results and discussion. У 1799 році Наполеон запровадив адміністративну юстицію во Франції через прийняття Уложення про Державну раду. Ця рада відповідає за розгляд скарг громадян на дії адміністрації на різних рівнях з питань законності прийнятих рішень, зокрема у справах розірвання контрактів, виникаючих обов'язків внаслідок деліктів та оподаткування. Сучасна адміністративна юстиція Франції функціонує як окрема гілка судової системи з основною метою вирішення конфліктів між громадянами та державними органами, або між самими державними органами та відомствами. Вона приймає рішення на підставі норм адміністративного права.

Система адміністративної юстиції Франції відома своєю унікальністю і специфікою. Основним органом цієї системи є Рада держави (Conseil d'État), яка є одночасно консультативним органом уряду і верховним судом з питань адміністративного права. Вона розглядає скарги громадян на рішення адміністрації, вирішує конфлікти між державними органами, і виконує інші функції, пов'язані з адміністративним правом.

Система адміністративної юстиції Франції також включає в себе апеляційні та адміністративні суди на рівні округів та департаментів. Ці суди вирішують питання, пов'язані з адміністративними рішеннями, діяльністю державних органів та відшкодуванням шкоди, завданої внаслідок дій держави [1].

Апеляційні суди Франції розглядають рішення, прийняті регіональними судами. Ці апеляційні суди спеціалізуються на вирішенні адміністративних спорів щодо оподаткування, адміністративних контрактів, відповідальності держави перед громадянами та інших питань, пов'язаних з державною службою. Апеляційні скарги на рішення судів щодо муніципальних виборів

підпадають під компетенцію Державної ради. У Франції функціонує 5 апеляційних судів, кожен з яких складається з 2 або 3 палат. Головами цих судів є члени Державної ради. Члени судів не можуть бути замінені на їх посадах без їх згоди, і не можуть бути переміщені по службі або підвищені на посаді без їхнього погодження. Рішення з апеляційних скарг приймають палати судів, за винятком випадків, коли це робиться пленумами судів.

У системі адміністративних судів Франції, найнижчою та третьою за рангом ланкою є регіональні та загальні адміністративні суди. На відміну від спеціалізованих судів, регіональні суди Франції розглядають широкий спектр справ, які не підпадають під компетенцію спеціалізованих судів. Спеціалізовані суди призначені для більш компетентного вирішення питань, що стосуються конкретних сфер діяльності адміністрації, та з метою залучення різноманітних представників громадськості (наприклад, лікарів, пенсіонерів, викладачів) до участі в судових процесах [3].

Процедура в адміністративних судах Франції є письмовою та інквізиційною. Це означає, що суд сам збирає докази у справі та не залежить від доказів, представлених сторонами. Сторони мають право бути представленими адвокатами та брати участь у судових засіданнях. Рішення адміністративного суду першої інстанції можна оскаржити до апеляційного адміністративного суду протягом двох місяців з дати його винесення. Апеляційний суд перевіряє законність та обґрунтованість рішення суду першої інстанції.

Рішення апеляційного адміністративного суду також можна оскаржити до Державної ради, але лише з певних підстав, таких як порушення закону або серйозні процесуальні порушення.

Адміністративні суди Франції пропонують широкий спектр засобів правового захисту для громадян, які оскаржують дії адміністративних органів.

Основні засоби правового захисту:

1. Скасування адміністративного акту. Це найпоширеніший засіб правового захисту. Суд може скасувати адміністративний акт, якщо визнає його незаконним.

2. Зобов'язання вчинити дії. Суд може зобов'язати адміністративний орган вчинити певні дії, якщо визнає, що він бездіяльний.

3. Виплата компенсації. Суд може присудити громадянину компенсацію за шкоду, завдану йому незаконними діями адміністративного органу.

4. Виконання рішення. Суд може вжити заходів для виконання свого рішення, якщо адміністративний орган не виконає його добровільно [2].

Французька адміністративна юстиція переважно базується на письмовому провадженні, що забезпечує перевагу його обміркованості та виваженості. Сторони та інші учасники судового процесу мають достатньо часу для уважного обговорення та розгляду всіх аспектів справи перед тим, як представити їх на папері. У зв'язку з цим усні виступи під час судових засідань не дозволяють вносити нові дані або докази. Вони повинні обмежуватися матеріалами, що вже містяться у наданих документах. Якщо нові дані, докази або документи з'являються під час судового процесу, це може призвести до перезапуску процедури, щоб надати іншій стороні можливість ознайомитися з ними. Все це спрямовано на прийняття найбільш обґрунтованого та законного рішення у кожній конкретній адміністративній справі.

Висновки./Conclusions. Адміністративна юстиція Франції є важливим елементом французького правового ландшафту. Вона характеризується високим рівнем професіоналізму, обґрунтованості та письмового провадження. Адміністративні суди та їх функціонування спрямовані на забезпечення правової стабільності, захисту прав та інтересів громадян і компаній, а також на забезпечення ефективного вирішення спорів, пов'язаних з діяльністю публічної адміністрації. Ця система дозволяє всім сторонам в судовому процесі мати чітке розуміння їх прав та обов'язків, що сприяє створенню справедливого та обґрунтованого рішення. Адміністративна юстиція Франції відіграє важливу роль у захисті прав громадян та забезпеченні законності дій органів державної влади. Вона є складною та розвиненою системою, яка постійно вдосконалюється.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Адміністративне судочинство у Франції. URL: https://pidru4niki.com/2008021558742/pravo/administrativne_sudochinstvo_frantsiyi?ysclid=lvh6krbar2914816406 (дата звернення: 26.04.2024)
2. Адміністративна юстиція : Європ. досвід та пропозиції для України. Київ : Факт, 2003. 536 с.
3. ОСОБЛИВОСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ЮРИСДИКЦІЇ ФРАНЦІЇ ТА УКРАЇНИ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ. URL: <http://www.baltijapublishing.lv/omp/index.php/bp/catalog/download/263/7277/15152-1?inline=1> (дата звернення: 26.04.2024)